ΙΔΡΥΜΑ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Συγγραφή : Πατσιάδου Λίλα (20/5/2002)

Για παραπομπή : Πατσιάδου Λίλα , «Σέλγη (Αρχαιότητα)», 2002, Εγκυκλοπαίδεια Μείζονος Ελληνισμού, Μ. Ασία
URL: <http://www.ehw.gr/l.aspx?id=6087>

Σέλγη (Αρχαιότητα)

Περίληψη :

Η Σέλγη ήταν μία από τις σημαντικότερες πόλεις της Πισιδίας κατά την Αρχαιότητα. Έχει ταυτιστεί με τα ερείπια αρχαίου οικισμού κοντά στο σύγχρονο Altınkaya Köyü. Η αρχαία πόλη ασκούσε κατά καιρούς επεκτατική πολιτική εις βάρος των γειτόνων της. Επιπλέον ανέπτυξε αξιοσημείωτη εμπορική δραστηριότητα.

Γεωγραφική Θέση

Νοτιοδυτική Μικρά Ασία

Ιστορική Περιοχή

Πισιδία

---

1. Ονομασία-ταύτιση

Η Σέλγη ήταν αρχαία πόλη της Πισιδίας. Η προελληνική της ονομασία ήταν «ΣΤΛΕΓΕΥΣ», «ΣΤΛΕΙΙΣ» και «ΕΣΤΛΕΙΙΥΣ»[1] και ανάγεται χρονικά στην περίοδο πριν από το 1200 π.Χ. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η εμφανής ομοιότητά της με την επίσης προελληνική ονομασία της γειτονικής Ασπένδου, «ESTWEDIIYS», στοιχείο που πιστοποιεί το στενό σύνδεσμο των δύο πόλεων κατά την πρώιμη αυτή περίοδο. Η νέα ονομασία (Σέλγη) εμφανίστηκε γύρω στα μέσα του 4ου αιώνα π.Χ. και αντικατέστησε την παλιά.[2]

Η Σέλγη έχει ταυτιστεί με τα ερείπια ενός αρχαίου οικισμού στο σύγχρονο Altınkaya Köyü (παλαιότερη ονομασία Zerk), στην κοιλάδα του ποταμού Ευρυμέδοντα. Ο οικισμός αυτός είναι κτισμένος σε υψόμετρο 1.000 μ., σε απρόσιτη θέση, στο δυτικότερο άκρο της οροσειράς του Ταύρου, βόρεια της Ασπένδου και ανατολικά της Σαγαλασσού.

2. Ιστορία

Κατά την Αρχαιότητα, η Σέλγη ήταν μία από τις σημαντικότερες πόλεις της Πισιδίας. Ο Στράβωνας,[3] μάλιστα, θεωρεί τους Σελγείς τους αξιολογότερους από τους κατοίκους της Πισιδίας.

Σύμφωνα με μια παράδοση των Ελληνιστικών χρόνων, η πόλη ιδρύθηκε από τον Κάλχαντα, όταν αυτός βρέθηκε στην περιοχή της Παμφυλίας μετά τη λήξη του Τρωικού πολέμου.[4] Στην περίοδο μάλιστα της ίδρυσής της ανάγεται και το αρχαίο της σύνταγμα, στο οποίο αποδίδονταν παραδοσιακά οι αρετές των κατοίκων της. Τα αρχαιολογικά δεδομένα δεν επιβεβαιώνουν τον ιδρυτικό μύθο της πόλης, αφού δεν υπάρχουν ευρήματα των Μυκηναϊκών χρόνων. Η ίδια παράδοση πάντως αναφέρει ότι στην πόλη εγκαταστάθηκαν σε μεταγενέστερη φάση και Λακεδαιμόνιοι άποικοι.[5]

Η Σέλγη αποτελούσε τμήμα του Λυδικού βασιλείου μέχρι το 547 π.Χ. Διατηρούσε μεγάλο βαθμό αυτονομίας μέχρι τα χρόνια του Αλεξάνδρου, αφού βρισκόταν τυπικά μόνο υπό περσική κυριαρχία.[6] Παρουσιάζει στοιχεία αστικής οργάνωσης ήδη από τον 5ο αιώνα π.Χ., πολύ νωρίτερα σε σχέση με τις περισσότερες πισιδικές πόλεις. Αυτό τουλάχιστον αποδεικνύουν οι πρώτες κοπές της, που πρέπει να ξεκίνησαν ήδη από το 400 π.Χ. περίπου. Η πρώιμη μάλιστα νομισματοκοπία της πόλης παρουσιάζει τόσες ομοιότητες με αυτήν της Ασπένδου ώστε να θεωρείται αρκετά πιθανή η ύπαρξη κοινής οικονομικής πολιτικής, μια σύμπραξη που υπαγορευόταν και από λόγους στρατηγικής σκοπιμότητας.[7]

Η επικράτεια της Σέλγης ήταν αρκετά εκτεταμένη. Στα Α έφθανε μέχρι τις πόλεις Έτεννα, Κότεννα και Έρυμνα, στα ΒΔ μέχρι τα Άδαδα και ίσως την Τιμβρυάδα, στα ΝΑ μέχρι το Σίλλυον και την Πέργη, ενώ το δυτικό σύνορό της ήταν ο ποταμός Κέστρος. Η σχέση της πόλης με τους γείτονές της χαρακτηριζόταν κατά κανόνα από διαρκείς έριδες για τον έλεγχο των ορεινών περασμάτων του Ταύρου. Ο δεύτερος σημαντικός παράγοντας που καθόριζε την πολιτική της ήταν η γειτνίαση με τις πόλεις της Παμφυλίας στα νότια, που είχαν τον έλεγχο του υπερπόντιου εμπορίου. Κύρια μέριμνα της Σέλγης ήταν

Συγγραφή : Πατσιάδου Λίλα (20/5/2002)
Για παραπομπή : Πατσιάδου Λίλα , «Σέλγη (Αρχαιότητα)», 2002, Εγκυκλοπαίδεια Μείζονος Ελληνισμού, Μ. Ασία
URL: <http://www.ehw.gr/l.aspx?id=6087>

Σέλγη (Αρχαιότητα)

πάντοτε η διατήρηση της ανεξαρτησίας της. Το 366 π.Χ. συμμετείχε στην επανάσταση των Σατραπών, χωρίς να υποστεί μεγάλες απώλειες. Λίγο αργότερα, το 334 π.Χ., προτίμησε για τον ίδιο λόγο να ταχθεί με το μέρος του Αλεξάνδρου εναντίον των γειτόνων της Σαγαλασσού και Τερμησσού.[8] Η επιλογή αυτή αποδείχτηκε ορθή, αφού ο Μακεδόνας διαφύλαξε την ανεξαρτησία της συμμάχου του,[9] η οποία δεν έχασε την αυτονομία της ούτε κατά τα χρόνια της κυριαρχίας του Αντιγόνου Α΄ Μονόφθαλμου στην Ασία (323-301 π.Χ.).

Επόμενος σημαντικός σταθμός στην ιστορία της πόλης είναι η εμπλοκή της στα γεγονότα που σχετίζονται με τη δράση του Αχαιού στην περιοχή τον 3ο αιώνα π.Χ. Ο Πολύβιος[10] αναφέρει μεταξύ άλλων ότι το 218 π.Χ. η Σέλγη επιτέθηκε εναντίον της γειτονικής της Πεδνηλισσού. Ο Αχαιός απέστειλε εκεί τον στρατιωτικό διοικητή Γαρσύηρη[11] και γρήγορα δημιουργήθηκε κοινό μέτωπο εναντίον της Σέλγης με τη συμμετοχή της Ασπένδου και της Έτεννας, που εκμεταλλεύτηκαν τη συγκυρία αυτή με στόχο να περιορίσουν την επεκτατική πολιτική των Σελγέων.[12] Η κατάσταση έγινε ακόμα δυσκολότερη μετά την προδοσία του Λόγβαση, ενός από τους επιφανέστερους κατοίκους της Σέλγης. Παρ' όλα αυτά, οι Σελγείς δεν ντρόπιασαν ούτε τη φήμη τους ως πολιτών μιας πόλης που αγαπούσε την ελευθερία της ούτε τη συγγένεια αίματος με τους Λακεδαιμονίους, όπως αναφέρει ρητά ο Πολύβιος.[13] Κατάφεραν τελικά να διατηρήσουν την ανεξαρτησία τους καταβάλλοντας το τεράστιο ποσό των 700 ταλάντων.

Ακόμα πάντως και ύστερα από αυτή την περιπέτεια, η Σέλγη δε σταμάτησε να ασκεί περιστασιακά επεκτατική πολιτική. Έτσι, θεωρείται πιθανό ότι η εκστρατεία του Αντίοχου Γ΄ του Μεγάλου (223-187) στην περιοχή βόρεια της Σίδης το 193 π.Χ. είχε ως στόχο την προφύλαξη των παμφυλικών του κτήσεων από τις βλέψεις της Σέλγης.

Η ειρήνη της Απάμειας το 188 π.Χ., με την ακόλουθη ανακατανομή των εδαφών της περιοχής υπέρ του βασιλιά της Περγάμου Ευμένη Β΄ Σωτήρα,[14] δεν είχε σοβαρές επιπτώσεις για την πόλη. Είναι μάλιστα ενδεικτικό το ότι η Σέλγη βγήκε αλώβητη και από δύο εκστρατείες που έκαναν εναντίον της οι βασιλείς της Περγάμου.[15]

Μετά την κληροδότηση του βασιλείου της Περγάμου στη Ρώμη το 133 π.Χ., η ανυπαρξία κεντρικού ελέγχου άφησε ελεύθερο το πεδίο στους ληστές και τους πειρατές για δράση στην Πισιδία και την Παμφυλία. Η Σέλγη κατάφερε με ειδική συμφωνία να συνεχίσει τη διεξαγωγή του εμπορίου της από τα λιμάνια της Πέργης και της Σίδης. Μετά την εξάλειψη της πειρατείας, η ορεινή χώρα της Πισιδίας παρέμεινε υπό τη διοίκηση τοπικών ηγεμόνων,[16] ενώ για ένα μικρό διάστημα (41-25 π.Χ.) πέρασε στην κυριαρχία του Αμύντα, βασιλιά της Γαλατίας. Στα χρόνια του Αυγούστου (31 π.Χ.-14 μ.Χ.) η Σέλγη ανήκε εδαφικά στην Πισιδία αλλά υπαγόταν διοικητικά στην επαρχία της Γαλατίας.

Η Αυτοκρατορική περίοδος στο σύνολό της ήταν περίοδος ακμής για την πόλη. Οι ειρηνικές συνθήκες που επικρατούσαν δεν άφηναν περιθώρια για έριδες με τους γείτονες. Επί της αρχής του αυτοκράτορα Δομιτιανού (81-96 μ.Χ.) η Πισιδία υπήχθη ίσως προσωρινά στην επαρχία Λυκίας-Παμφυλίας, ενώ τον επόμενο αιώνα πέρασε ξανά στην επαρχία Γαλατίας. Από τα μέσα του 2ου αιώνα μ.Χ. μέχρι τα πρώτα χρόνια του 3ου αιώνα η Σέλγη γνώρισε αξιόλογη οικονομική άνθηση. Η άρχουσα τάξη μάλιστα φρόντισε για τον εξωραϊσμό της με λαμπρά δημόσια οικοδομήματα.[17] Μετά τις μεταρρυθμίσεις του Διοκλητιανού και τις εδαφικές ανακατατάξεις που ακολούθησαν η Σέλγη παρέμεινε στην επικράτεια της Πισιδίας,[18] ενώ κατά την Πρώιμη Βυζαντινή περίοδο αποτέλεσε έδρα επισκοπής.

3. Οικονομία

Οι περιγραφές των πηγών δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στον φυσικό πλούτο της περιοχής.[19] Οι πλούσιοι αυτοί φυσικοί πόροι κατέστησαν τη Σέλγη μια από τις πλέον ακμάζουσες πόλεις της Πισιδίας κατά την Αρχαιότητα. Μεταξύ άλλων οι Σελγείς καλλιεργούσαν το φυτό «στύραξ», από το οποίο παρήγαν ένα είδος αρωματικού ρετσινιού. Ιδιαίτερα δημοφιλής ήταν και η λεγόμενη «σελγική» ίριδα, ένα φυτό από το οποίο έφτιαχναν μια εξαιρετικής ποιότητας αλοιφή. Επιπλέον, η πόλη εξήγε κρασί και ελαιόλαδο, καθώς και κτηνοτροφικά προϊόντα και ξυλεία.

Συγγραφή : Πατσιάδου Λίλα (20/5/2002)
Για παραπομπή : Πατσιάδου Λίλα , «Σέλγη (Αρχαιότητα)», 2002, Εγκυκλοπαίδεια Μείζονος Ελληνισμού, Μ. Ασία
URL: <http://www.ehw.gr/l.aspx?id=6087>

Σέλγη (Αρχαιότητα)

Η νομισματοκοπία της Σέλγης παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Οι πρώτες αργυρές κοπές ξεκίνησαν στις αρχές του 5ου αιώνα π.Χ. και συνεχίστηκαν χωρίς διακοπή μέχρι και τον 1ο αιώνα π.Χ. Από τα τέλη του 2ου αιώνα ξεκίνησαν και οι χάλκινες κοπές. Η νομισματοκοπία παρουσιάζει κενό στο διάστημα της κατοχής από τον Αμύντα. Οι αυτοκρατορικές κοπές ξεκινούν επί της αρχής του Αδριανού (117-138 μ.Χ.) και σταματούν επί Αυρηλιανού (270-275 μ.Χ.).

4. Θρησκεία

Η θρησκευτική ζωή επικεντρωνόταν από τα τέλη του 3ου αιώνα π.Χ. στο ιερό του Διός. Ήταν ένας σημαντικός χώρος λατρείας, το λεγόμενο «Κεσβέλιον»[20] των πηγών. Στον μεγάλο ναό συλλατρεύονταν ο Δίας και ο Ηρακλής, ενώ στον μικρό η Άρτεμις.

5. Οικιστική οργάνωση του αρχαίου οικισμού

Η δόμηση της αρχαίας Σέλγης υποδηλώνει πολεοδομικό σχεδιασμό με ζώνες χρήσης του αστικού χώρου. Τα ερείπια που σώζονται σήμερα χρονολογούνται στην πλειοψηφία τους στη Ρωμαϊκή και την Υστερορωμαϊκή περίοδο.

Ο αρχαίος οικισμός ήταν τειχισμένος και εκτεινόταν σε τρία υψώματα. Η πρόσβαση στον Ευρυμέδοντα, μέσω μιας γέφυρας, ήταν ανηφορική και δύσκολη. Παρά το μεγάλο υψόμετρο, η θέση της πόλης ήταν ιδιαίτερα ευνοημένη, αφού βρισκόταν σε επίπεδη εύφορη έκταση κατάλληλη για καλλιέργειες. Το τείχος είχε συνολικό μήκος 2,5 χλμ. Η κατασκευή του τοποθετείται στους Ρωμαϊκούς χρόνους, ενώ σε διάφορα σημεία του –κυρίως στις πύλες– η τειχοποιία υποδηλώνει και μια πρωιμότερη ελληνιστική φάση.[21] Ο επισκέπτης έμπαινε στην πόλη από την κύρια πύλη στα Α, καθώς και από δύο ακόμα πύλες στα ΝΔ και ΝΑ.[22]

Εντός των τειχών δεσπόζει το ιερό «Κεσβέλιον». Ο κυρίως ναός ήταν ιωνικός περίπτερος, με 6 κίονες στη στενή πλευρά και 11 στη μακρά. Παρουσιάζει εμφανείς ομοιότητες με το ναό της Αθηνάς Πολιάδος στην Πριήνη,[23] ενώ δεν υπάρχει ομοφωνία σχετικά με τη χρονολόγησή του.[24] Παραπλεύρως βρίσκονται τα ερείπια του μικρότερου ναού, δίστυλου εν παραστάσι.[25]

Στο κέντρο του ελληνιστικού οικισμού δέσποζε η άνω αγορά της πόλης, η οποία περιστοιχιζόταν στις τρεις πλευρές από δημόσια οικοδομήματα. Στα δυτικά βρισκόταν το αγορανομείον, πιθανόν ελληνιστικό οικοδόμημα που ταυτίστηκε με επιγραφή. Παραπλεύρως, ένας ναΐσκος ήταν προφανώς αφιερωμένος στην Τύχη, όπως αναφέρεται σε επιγραφή που βρέθηκε εκεί κοντά. Είχε κορινθιακούς κίονες και το μοναδικό σωζόμενο κιονόκρανο τοποθετεί το οικοδόμημα γύρω στο 100 π.Χ.[26] Ολόκληρη η βόρεια πλευρά της αγοράς καταλαμβάνεται από ένα επίμηκες εμπορικό τριώροφο οικοδόμημα με σειρές καταστημάτων. Η κάτοψή του θυμίζει ανάλογα οικοδομήματα στις Αιγές της Αιολίδας και την Άσσο της Τρωάδας, όπως και στην Άσπενδο της Παμφυλίας.[27] Στα ανατολικά οριοθετούνταν από ένα ορθογώνιο οικοδόμημα με στοά στην πρόσοψη. Η είσοδος γινόταν μέσω κλιμάκων που οδηγούσαν σε τρεις θύρες. Κατά την Ύστερη Ρωμαϊκή περίοδο χρησιμοποιήθηκε με βεβαιότητα ως βασιλική. Έχει προταθεί η άποψη ότι επρόκειτο αρχικά για ωδείο, αφού μια επιγραφή τεκμηριώνει την ύπαρξη ενός τέτοιου οικοδομήματος στην πόλη.[28] Η πρόταση ότι ακόμα πρωιμότερα, στην Ελληνιστική περίοδο, στεγαζόταν στον ίδιο χώρο το βουλευτήριο της Σέλγης παραμένει μια ελκυστική αλλά αναπόδεικτη υπόθεση.[29] Στα ανατολικά της Αγοράς οικοδομήθηκε κατά τη Βυζαντινή περίοδο ένα κτηριακό συγκρότημα από το οποίο σώζονται μόνο τα ερείπια μιας βασιλικής.

Ένα ορθογώνιο διώροφο δωρικό οικοδόμημα του 2ου αιώνα π.Χ. κοντά στο τείχος μοιάζει με το βουλευτήριο της Σαγαλασσού, αλλά η χρήση του παραμένει άγνωστη.[30] Στα ΒΑ της άνω αγοράς βρισκόταν το στάδιο της πόλης και οι θέρμες. Από τα υστερότερα οικοδομήματα, στα βόρεια του αταδίου, το πιο σημαντικό είναι το θέατρο, το οποίο ανοικοδομήθηκε στα μέσα του 2ου αιώνα μ.Χ. Η στατικότητά του είναι αξιοθαύμαστη, δεδομένου ότι η διάμετρός του έφθανε τα 104 μ., ενώ η θέση του μεταξύ δύο λόφων είναι ιδιαίτερα ευνοημένη. Είχε χωρητικότητα περίπου 10.000 θεατών. Το κοίλο, μάλιστα, ήταν κτισμένο κατά την ελληνική παράδοση.

Συγγραφή : Πατσιάδου Λίλα (20/5/2002)
Για παραπομπή : Πατσιάδου Λίλα , «Σέλγη (Αρχαιότητα)», 2002, Εγκυκλοπαίδεια Μείζονος Ελληνισμού, Μ. Ασία
URL: <http://www.ehw.gr/l.aspx?id=6087>

Σέλγη (Αρχαιότητα)

Τέλος, στην έξοδο της πόλης, στα ΝΑ του θεάτρου και προς τη γέφυρα του Ευρυμέδοντα, βρέθηκαν τα ερείπια της κάτω αγοράς. Εκτός των τειχών υπήρχαν και δύο νεκροπόλεις. Κοντά στα ερείπια μιας τρίκλιτης βασιλικής βρέθηκε ναός σε πόδιο αφιερωμένος στον Αίλιο Καίσαρα, τον υιοθετημένο γιο του αυτοκράτορα Αδριανού.

---

1. Για τα νομίσματα αυτά βλ. Nollé, J. – Schindler, F., *Die Inschriften von Selge* (Inschriften Griechischer Städte aus Kleinasien 37, Bonn 1991), σελ. 12, σημ. 8. Για μια αναλυτική συζήτηση σχετικά με την ετυμολογία της αρχαίας ονομασίας, βλ. Machatshek, A. – Schwarz, M., *Bauforschungen in Selge* (Ergänzungsbände zu den Tituli Asiae Minoris 9, Wien 1981), σελ. 12.

2. Οι Βυζαντινοί λεξικογράφοι προσπάθησαν να βρουν κάποιες πιθανές εκδοχές σχετικά με την ετυμολογία της ονομασίας. Στο λεξικό της Σούδας, για παράδειγμα, η Σέλγη συνδέεται με την ασέλγεια, λόγω του αμαρτωλού βίου που διήγαν οι κάτοικοί της (βλ. σχετικά *Σουδ.*, λ. «Ασέλγεια»). Νεότεροι λεξικογράφοι υιοθέτησαν αργότερα την άποψη αυτή. Σύμφωνα πάλι με άλλη εκδοχή, η ετυμολογία δείχνει ότι οι κάτοικοι ήταν εκ διαμέτρου αντίθετοι με την έννοια της ασέλγειας, ήταν δηλαδή δίκαιοι και ενάρετοι.

3. Στράβ. 12.570.

4. Σύμφωνα με την ίδια παράδοση, ανάλογη δράση είχαν στην περιοχή της Παμφυλίας ο Αμφίλοχος και ο Μόψος.

5. Στράβ. 12.570. Η άποψη ότι η πόλη ήταν μακεδονική αποικία παραμένει αναπόδεικτη. Βλ. σχετικά Cohen, G.M., *The Hellenistic Settlements in Europe, the Islands, and Asia Minor* (Berkeley – Los Angeles – Oxford 1995), σελ. 351.

6. Ουσιαστικά μόνο τα παράλια της Παμφυλίας ελέγχονταν από τους Πέρσες εξαιτίας της στρατηγικής τους σημασίας, ενώ η Πισιδία ήταν ανεξάρτητη.

7. Η Άσπενδος αποτελούσε τη μοναδική διέξοδο της Σέλγης προς τη θάλασσα και της εξασφάλιζε σύνδεσμο με το υπερπόντιο εμπόριο των πόλεων της Παμφυλίας.

8. Αρριαν. *Ανάβ.* 1.28.1.

9. Αντίθετη τύχη είχε η γειτονική Άσπενδος, η οποία στερήθηκε τότε την ανεξαρτησία της από κακούς διπλωματικούς χειρισμούς.

10. Πολύβ. 5. 72-77.

11. Στο αρχικό σώμα 6.000 πεζών και 500 ιππέων που είχε παραχωρήσει ο Αχαιός στον Γαρσύηρη προστέθηκαν τα στρατιωτικά σώματα που έστειλαν οι γειτονικές πόλεις. Πιο συγκεκριμένα, η Άσπενδος έστειλε 4.000 άνδρες, ενώ η Έτεννα 8.000. Η Σίδη, από την άλλη, κρατήθηκε μακριά από τη διαμάχη εξαιτίας του ανταγωνισμού της με την Άσπενδο.

12. Κατά την περίοδο αυτή η Σέλγη βρισκόταν σε διαμάχη με την Τερμησσό και την Έτεννα για τα βόρεια και δυτικά ορεινά περάσματα του Ταύρου. Οι προστριβές της με την Πεδνηλισσό και ίσως τα Άδαδα οφείλονταν στο πεδινό πέρασμα στην άνω κοιλάδα του ποταμού Κέστρου. Επιπλέον, η πόλη βρισκόταν κατά πάσα πιθανότητα σε μόνιμη αντιπαλότητα με τις πόλεις της παμφυλικής πεδιάδας, ενώ φαίνεται πως δημιουργήθηκαν προστριβές και με την παραδοσιακά φιλική της Άσπενδο. Τέλος, η στάση της Πέργης, που πρόσφερε αμέριστη συμπαράσταση στον Γαρσύηρη, οφείλεται στην αντιδικία της με τη Σέλγη για τον έλεγχο των περασμάτων του Ταύρου που οδηγούσαν στην Παμφυλία. Στην εικόνα αυτή πρέπει να προστεθούν και οι επιδρομές των ληστών που λεηλατούσαν συχνά τις περιοχές αυτές.

13. Πολύβ. 5.76.

14. Ο βασιλιάς της Περγάμου απέκτησε τον έλεγχο της δυτικής Παμφυλίας μέχρι τον Κέστρο, καθώς και τμήματα της Λυκαονίας και της Πισιδίας. Η ανατολική Παμφυλία και η Σέλγη διατήρησαν την ανεξαρτησία τους.

15. Ο Ευμένης Β΄, μετά το 165 π.Χ., θέλησε να εκδικηθεί τη Σέλγη για τη στήριξη που προσέφερε στον Προυσία της Βιθυνίας εναντίον του βασιλείου της Περγάμου. Ακολούθησε δεύτερη αποτυχημένη εκστρατεία υπό τον Άτταλο Β΄ Φιλάδελφο το 158 π.Χ.

Συγγραφή : Πατσιάδου Λίλα (20/5/2002)
Για παραπομπή : Πατσιάδου Λίλα , «Σέλγη (Αρχαιότητα)», 2002, Εγκυκλοπαίδεια Μείζονος Ελληνισμού, Μ. Ασία
URL: <http://www.ehw.gr/l.aspx?id=6087>

Σέλγη (Αρχαιότητα)

16. Η κατάσταση αυτή ίσχυσε και για την Κιλικία Τραχεία και την Ισαυρία. Από την άλλη, η Άσπενδος, η Σίδη και το Σίλλυον ενσωματώθηκαν στην επαρχία της Κιλικίας.

17. Σημαντικό ρόλο στην άνθηση αυτή έπαιξε η γενναιοδωρία μερικών εύπορων οικογενειών. Μεταξύ αυτών, ιδιαίτερης μνείας χρήζουν οι Πλάνκιοι Μαγνιανοί και οι συγγενείς τους Βαλέριοι.

18. Η διοικητική αυτή ένταξη πιστοποιείται από τη συμμετοχή στη σύνοδο της Νίκαιας του Ουρανίωνα από τη Σέλγη ως επισκόπου Πισιδίας.

19. Στραβ. 12.570.

20. Πολύβ. 5.76.

21. Στην Α και ΝΔ πύλη, μάλιστα, βρέθηκαν ανάγλυφα με όπλα, που ήταν πολεμικά εμβλήματα με αποτροπαϊκό χαρακτήρα.

22. Υπήρχαν επίσης και 9 μικρότερα ανοίγματα στο τείχος, που θα χρησιμοποιούνταν σε περίπτωση κινδύνου ή θα εξυπηρετούσαν δευτερεύουσες ανάγκες.

23. Ο ναός αυτός θεωρείται πρότυπο και άλλων ιωνικών ναών της Μικράς Ασίας.

24. Έχει προταθεί ότι, αν ταυτίζεται με το ναό που αναφέρει ο Πολύβιος, πρέπει να χρονολογείται στον 3ο αιώνα π.Χ. Όμως μια διεξοδικότερη μελέτη της κάτοψης παραπέμπει σε μεταγενέστερη χρονολογία, στα τέλη του 2ου αιώνα π.Χ. Στοιχείο χρονολόγησης υπέρ της δεύτερης άποψης αποτελεί η πλήρης αντιστοιχία των τοίχων του σηκού στις στενές πλευρές με τους κίονες του πτερού. Από τα σωζόμενα αρχιτεκτονικά κατάλοιπα, άξια μνείας είναι ένα τμήμα ζωφόρου με ανθέμια από το γείσο, καθώς και άλλα μέρη του γλυπτού διακόσμου που συμπεριλαμβάνουν και ένα θραύσμα κυματίου με αστραγάλους και ωά. Στον περίβολο του ιερού βρέθηκαν ανάγλυφα με τον κεραυνό του Δία και το ρόπαλο του Ηρακλή στη μία πλευρά και τα σύμβολα της Αρτέμιδος στην άλλη.

25. Το κοντινότερο πάντως παράλληλο του ιερού αυτού συγκροτήματος στη νότια Μικρά Ασία είναι το ιερό του Μηνός Ασκηνού στην Αντιόχεια της Πισιδίας, που συνδέεται με τη διείσδυση του ελληνιστικού πολιτισμού στην Ανατολή κατά το 2ο αιώνα π.Χ., ίσως με πρωτοβουλία των Ατταλιδών. Βλ. σχετικά Mitchell, S., "The Hellenization of Pisidia", *MeditArc* 4 (1991), σελ. 126.

26. Για μια παράθεση της βιβλιογραφίας γύρω από το ναΐσκο και τη χρονολόγησή του βλ. Mitchell, S., "The Hellenization of Pisidia", *MeditArc* 4 (1991), σελ. 128.

27. Αυτά κτίσθηκαν το 2ο αιώνα π.Χ. και απηχούν πιθανότατα περγαμηνές επιδράσεις.

28. Είναι πιθανό ότι αρχιτεκτονικά μέλη του 2ου αιώνα μ.Χ. ανήκουν σε αυτήν ακριβώς τη φάση.

29. Το μεγαλύτερο μέρος των αρχιτεκτονικών καταλοίπων δεν είναι δυνατό να αναχθεί χρονικά πριν από τους Ρωμαϊκούς χρόνους. Επιπλέον, οι μεγάλες εσωτερικές διαστάσεις του οικοδομήματος –περίου 20x33μ.– το καθιστούσαν μάλλον ακατάλληλο για Βουλευτήριο. Έτσι, αν προϋπήρχε Βουλευτήριο στην ίδια θέση, αυτό θα πρέπει να ήταν αισθητά μικρότερο σε αναλογία με το ρωμαϊκό οικοδόμημα. Το πρόβλημα πάντως περί της ύπαρξης ή μη Βουλευτηρίου παραμένει ακόμη υπό διερεύνηση. Αν μάλιστα η περαιτέρω έρευνα οδηγήσει στην εκδοχή περί ύπαρξης Βουλευτηρίου στην πόλη, τότε θα εμπλουτίζονταν ακόμα περισσότερο οι υπάρχουσες πληροφορίες για την οικιστική οργάνωση των ελληνιστικών πόλεων στην Ασία. Αυτή η χωρική διάταξη-γειτνίαση, δηλαδή του Βουλευτηρίου με την Αγορά, απαντά και στις άλλες δύο σημαντικές πόλεις της Πισιδίας, τη Σαγαλασσό και την Τερμησσό. Βλ. σχετικά και Mitchell, S., "The Hellenization of Pisidia", *MeditArc* 4 (1991), σελ. 128, σημ. 38.

30. Η υπόθεση ότι επρόκειτο για τελωνείο είναι προβληματική. Για μια σύγκριση με το οικοδόμημα της Σαγαλασσού, βλ. Mitchell, S., "The Hellenization of Pisidia", *MeditArc* 4 (1991), σελ. 128, σημ. 39.

Συγγραφή : Πατσιάδου Λίλα (20/5/2002)
Για παραπομπή : Πατσιάδου Λίλα , «Σέλγη (Αρχαιότητα)», 2002, Εγκυκλοπαίδεια Μείζονος Ελληνισμού, Μ. Ασία
URL: <http://www.ehw.gr/l.aspx?id=6087>

Σέλγη (Αρχαιότητα)

Βιβλιογραφία :

- **Mitchell S.**, "The Hellenization of Pisidia", *MeditArch*, 4, 1991, 119-145
- **Cohen G.M.**, *The Hellenistic Settlements in Europe, the Islands and Asia Minor*, Berkeley – Los Angeles – Oxford 1995, Hellenistic Culture and Society 17
- **Metzler V.J.B.**, *Antike Stätten am Mittelmeer*, Stuttgart – Weimar 1999
- **Zgusta L.**, *Kleinasiatische Ortsnamen*, Heidelberg 1984, BN 21
- **Machatshek A.**, **Schwarz M.**, *Bauforschungen in Selge*, Wien 1981, TAM Ergänzungsbände, 9
- **Mitchell S.**, "The Pisidian Survey", R. Mathews (ed.), *Ancient Anatolia: Fifty Years' Work by the British Institute of Archaeology at Ankara*, London 1998, 237-252
- **Nollé J.**, **Schindler F.**, *Die Inschriften von Selge*, Bonn 1991, Inschriften griechischer Städte aus Kleinasien 37
- **von Aulock H.**, *Münzen und Städte Pisidiens II*, Tübingen 1979, Ist. Mitt. Beiheft 22

Δικτυογραφία :

Asia Minor Coins-Selge

http://asiaminorcoins.com/gallery/thumbnails.php?album=277

Γλωσσάριο :

αγορά, η

Αρχικά σήμαινε τη συνάθροιση του λαού. Κατά τους Ιστορικούς χρόνους η συνάθροιση του λαού ονομαζόταν εκκλησία και η λέξη αγορά σήμαινε το δημόσιο χώρο συγκέντρωσης των πολιτών στον οποίο συναντάμε δημόσια οικοδομήματα εμπορικού, θρησκευτικού και πολιτικού χαρακτήρα.

βασιλική, η

Σημαντικός τύπος δημόσιου κτηρίου της ρωμαϊκής αρχιτεκτονικής που χρησίμευε ως δικαστική αίθουσα και χώρος εμπορικών συναλλαγών και χρηματιστηριακών πράξεων ή απλώς ως τόπος δημόσιων συγκεντρώσεων και ακροάσεων. Στα χριστιανικά χρόνια χρησιμοποιήθηκε ως τόπος λατρείας και μετεξελίχθηκε σε ναό, ο δε τύπος των ναών που ονομάζονται βασιλικές είναι λιτές δρομικές, δηλαδή επιμήκεις, δομές.

ναός εν παραστάσι, ο

Τύπος ναού με δύο ή περισσότερους κίονες ανάμεσα σε παραστάδες στον πρόναο.

στοά, η

Επίμηκες επιστεγασμένο δημόσιο κτήριο υποβασταζόμενο στη μία πλευρά του από κιονοστοιχίες. Κατ' επέκταση, είναι και ο επιστεγασμένος διάδρομος που υποβαστάζεται από κιονοστοιχίες.

τάλαντο, το

Νομισματική μονάδα. Το αργυρό τάλαντο ισοδυναμούσε με 60 μνες ή 6.000 δραχμές.

ωδείο, το

Δημόσιο οικοδόμημα παρεμφερές προς το θέατρο, αλλά στεγασμένο και μικρότερων διαστάσεων, που χρησίμευε για μουσικούς αγώνες.

Πηγές

Nollé, J. – Schindler, F., *Die Inschriften von Selge* (Inschriften Griechischer Städte aus Kleinasien 37, Bonn 1991)

Στράβων, *Γεωγραφικά*, 12.570

Αρριανός, *Ανάβασις Αλεξάνδρου*, 1.28.1

Συγγραφή : Πατσιάδου Λίλα (20/5/2002)
Για παραπομπή : Πατσιάδου Λίλα , «Σέλγη (Αρχαιότητα)», 2002, Εγκυκλοπαίδεια Μείζονος Ελληνισμού, Μ. Ασία
URL: <http://www.ehw.gr/l.aspx?id=6087>

Σέλγη (Αρχαιότητα)

Πολύβιος, *Ιστορίαι*, 5. 72-77